

DELEGATIONSBESLUT

Datum: 2026-05-11

Diarienummer: VON2026.0060-3

Handläggare: Hanna Daggberg

Ordförandebeslut: Yttrande till Konkurrensverkets rapport 2025:8 - Nya grindvaktsfunktioner i LOV

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta bilagt yttrande *Vård- och omsorgsnämndens yttrande till konkurrensverkets rapport 2025:8 – Nya grindvaktsfunktioner i LOV* och översända det till Finansdepartementet.

Detta beslut fattas med stöd av punkt 1.1, beslut på nämndens vägnar som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas, i vård- och omsorgsnämndens delegationsordning.

Beskrivning av ärendet

Remissen om Konkurrensverkets förslag om åtgärder för att motverka oseriösa och kriminella leverantörer i valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) ska besvaras senast den 17 maj 2026. Vård- och omsorgsnämndens sammanträde hinner inte avvaktas om svaret ska inkomma i tid.

Förslaget i remissen rör skärpta uteslutningsgrunder, utökade möjligheter att avsluta kontrakt och en utvidgad kontroll av personkrets. Det ger också tydligare regler om kontroll och uppföljning samt förtydliganden kring förfrågningsunderlag och kontraktsvillkor.

Handlingar

Vård- och omsorgsnämndens yttrande till konkurrensverkets rapport 2025:8 – Nya grindvaktsfunktioner i LOV

Skickas till

Finansdepartementet

Lene Lorentzen

Ordförande vård- och omsorgsnämnden

Signerat av Ciceron SendSign 2026-05-13 17:30:08

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

YTTRANDE

Datum: 2026-05-11

Diarienummer: VON2026.0060-4

Handläggare: Hanna Daggberg

Vård- och omsorgsnämndens yttrande till konkurrensverkets rapport 2025:8 – Nya grindvaktsfunktioner i LOV

Sammanfattning

Kommunen välkomnar Konkurrensverkets uppdrag och de föreslagna åtgärderna för att motverka oseriösa och kriminella aktörer inom valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem.

Kommunen är i huvudsak positiv till förslagen, särskilt avseende:

- skärpta uteslutningsgrunder, utökande möjligheter till avsluta kontrakt och utvidgad kontroll av personkrets,
- tydligare regler om kontroll och uppföljning,
- förtydliganden kring förfrågningsunderlag och kontraktsvillkor. Två alternativ med att ha löpande annonsering eller ansökningsfönster

Samtidigt vill kommunen framhålla behovet av:

- ökad statlig vägledning,
- förbättrad tillgång till information mellan myndigheter,
- proportionerliga krav som inte i onödan försvårar för seriösa små utförare.

Kommunens övergripande synpunkter

Kommunen bedriver hemtjänst enligt LOV och har erfarenhet av både egen regi och externa utförare. Valfrihetssystemet har bidragit till ökad valfrihet för brukare, men innebär samtidigt särskilda utmaningar vad gäller kontroll, uppföljning och likvärdig kvalitet.

Kommunen instämmer i att nuvarande regelverk i lagen (2008:962) om valfrihetssystem ger ett stort handlingsutrymme men också skapar osäkerhet kring vilka åtgärder som är tillåtna. Detta kan i vissa fall leda till försiktighet i tillämpningen, särskilt när det gäller att avsluta avtal eller ställa krav.

YTTRANDE

Datum: 2026-05-13 Diarienummer: VON2026.0060-4 Handläggare: Hanna Daggberg

Synpunkter på enskilda förslag

1. Ansökningsförfarande och ansökningsfönster

Kommunen är positiv till möjligheten att välja mellan löpande annonsering och ansökningsfönster. Ett system med ansökningsfönster kan:

- möjliggöra mer strukturerade och resurseffektiva prövningar,
- förbättra kvaliteten i leverantörskontroller,
- påverka brukare och utförare negativt om man inte kan behålla fungerande utförare utan ökad administration.

Det är dock viktigt att flexibiliteten kvarstår för kommunala beslut/krav.

2. Uteslutningsgrunder och utvidgad personkrets

Kommunen tillstyrker förslaget om skärpta uteslutningsgrunder och att dessa görs obligatoriska i större utsträckning.

Särskilt positivt är:

- införandet av uteslutning vid allvarliga missförhållanden även utanför yrkesutövningen,
- möjligheten att beakta tidigare kontrakt,
- utvidgningen till nyckelpersoner och närstående bolag.

Detta bedöms vara avgörande för att motverka att oseriösa aktörer återkommer i nya bolagsformer.

3. Skyldighet att avsluta kontrakt

Kommunen tillstyrker förslaget att införa en skyldighet att avsluta kontrakt under vissa förutsättningar.

Detta är en efterlängtd förstärkning, då nuvarande osäkerhet kring avtalsrättsliga konsekvenser och skadeståndsrisk ibland försvårar nödvändiga åtgärder.

Kommunen vill dock understryka att:

- rättssäkerheten för leverantörer måste säkerställas,
- handlägningsstöd och vägledning behövs,
- samordnade digitala resurser krävs för att hantera ökade utredningskrav.

YTTRANDE

Datum: 2026-05-13 Diarienummer: VON2026.0060-4 Handläggare: Hanna Daggberg

4. Förfrågningsunderlag och kontraktsvillkor

Kommunen är positiv till en tydligare struktur och ett mer omfattande innehåll i förfrågningsunderlaget.

- tydliga villkor för uppföljning och sanktioner,
- reglering av ägarförändringar och uppföljning av dessa

Detta stärker möjligheterna att arbeta förebyggande mot oegentligheter.

5. Kontroll och uppföljning

Kommunen tillstyrker införandet av ett nytt kapitel om kontroll och uppföljning. Förslaget ligger i linje med kommunens erfarenhet att bristande uppföljning är en riskfaktor för välfärdsbrott.

Dock vill kommunen framhålla att:

- kraven kommer att innebära ökade kostnader och resursbehov,
- mindre kommuner kan få svårt att leva upp till kraven utan statligt stöd,
- digitala verktyg och nationella system behöver utvecklas parallellt.

6. Informationsutbyte och tillgång till data

Kommunen delar bedömningen att tillgång till relevant information är avgörande.

Det är särskilt viktigt att:

- informationsutbyte mellan myndigheter förbättras,
- sekretesshinder ses över,
- tillgång till uppgifter från tillsynsmyndigheter stärks.

Kommunen ser positivt på att regeringen utreder dessa frågor vidare.

Särskilda synpunkter ur ett hemtjänstperspektiv

Hemtjänst skiljer sig från många andra tjänster genom att:

- insatser utförs i brukarens hem utan direkt insyn,
- relationen bygger på förtroende,
- kontrollmöjligheterna är begränsade i det dagliga arbetet.

YTTRANDE

Datum: 2026-05-13 Diarienummer: VON2026.0060-4 Handläggare: Hanna Daggberg

Detta förstärker behovet av:

- noggrann prövning vid inträde,
- kontinuerlig uppföljning,
- tydliga krav på personal, ledning och organisation.
- Tydliga kommunikationsvägar för brukare och anställda att anmäla felaktiga arbetsätt och missförhållanden till kommunen.

Konsekvenser för kommunen

Förslagen innebär sammantaget:

- ett visst ökat administrativt krav,
- behov av kompetensutveckling,
- behov av stärkt uppföljningsorganisation.

Kommunen bedömer att reformerna är nödvändiga men att de bör åtföljas av:

- tillräckliga resurser till kommunerna,
- praktiskt stöd från Upphandlingsmyndigheten,
- nationella digitala lösningar och nationell vägledning
- Förbättra informationsutbyte mellan myndigheterna